

© Ελληνική Δημοκρατία, 2016. Ανεπίσημη μετάφραση που έγινε από την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ). [Η μετάφραση έχει δημοσιευθεί στην επίσημη ιστοσελίδα της ΕΕΔΑ]. Η μετάφραση αυτή δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

© Hellenic Republic, 2016. Unofficial translation made by the Greek National Commission for Human Rights (GNCHR). [Translation already published on the official website of the GNCHR]. This translation does not bind the Court.

© République Hellenique, 2016. Cette traduction non officielle a été faite par la Commission Nationale Hellénique pour les Droits de l'Homme (CNHHDH). [Traduction déjà publiée sur le site Internet officiel de la CNHHDH]. Elle ne lie pas la Cour.

Ενημερωτικό Δελτίο - Υποθέσεις «Δουβλίνο»

Ιούλιος 2015

Αυτό το ενημερωτικό δελτίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο και δεν είναι εξαντλητικό

Υποθέσεις «Δουβλίνο»

Η Κοινοτική νομοθεσία «Δουβλίνο»

Το σύστημα του «Δουβλίνου» αποβλέπει στον καθορισμό του Κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), το οποίο είναι υπεύθυνο να εξετάσει μια αίτηση ασύλου που υποβάλλεται σε ένα από τα Κράτη Μέλη από υπήκοο τρίτης χώρας¹.

Ο Κανονισμός του Δουβλίνου² θεσπίζει την αρχή ότι μόνο ένα Κράτος Μέλος είναι υπεύθυνο να εξετάσει μία αίτηση ασύλου. Ο στόχος είναι να αποτραπεί η μεταφορά αιτούντων άσυλο από τη μία χώρα στην άλλη, αλλά και να αποφευχθεί η κατάχρηση του συστήματος με την υποβολή περισσότερων αιτήσεων ασύλου από ένα άτομο.

Το Κράτος Μέλος που έχει οριστεί ως υπεύθυνο για την αίτηση ασύλου οφείλει να αναλάβει την ευθύνη του αιτούντος και την εξέταση της αίτησης. Εάν ένα Κράτος Μέλος, στο οποίο υπεβλήθη μια αίτηση ασύλου, θεωρεί ότι άλλο Κράτος Μέλος είναι υπεύθυνο, δύναται να καλέσει αυτό το Κράτος Μέλος να αναλάβει την ευθύνη της αίτησης. Σε περίπτωση που το Κράτος αυτό αποδέχεται να αναλάβει ή να πάρει πίσω το εν λόγω άτομο, αποστέλλεται στον αιτούντα αιτιολογημένη απόφαση στην οποία αναφέρεται ότι η αίτηση είναι απαράδεκτη στο Κράτος όπου υπεβλήθη και ότι υφίσταται υποχρέωση μεταφοράς του αιτούντος άσυλο στο Κράτος Μέλος που είναι υπεύθυνο.

[Τ. Ι. κατά Ηνωμένου Βασιλείου \(προσφυγή υπ' αριθμ. 43844/98\)](#)

7 Μαρτίου 2000 (απόφαση επί του παραδεκτού)

Ο προσφεύγων, υπήκοος Σρι Λάνκα, έφυγε από τη Γερμανία και κατέθεσε αίτηση ασύλου στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου ζήτησε από τη Γερμανία να αποδεχτεί την ευθύνη για το αίτημα ασύλου του προσφεύγοντος σύμφωνα με τη Σύμβαση του Δουβλίνου. Ο προσφεύγων φοβόταν ότι οι γερμανικές αρχές θα τον έστελναν απευθείας πίσω στη Σρι Λάνκα, όπου ισχυριζόταν ότι υπήρχε

¹ Όλα τα Κράτη Μέλη της ΕΕ εφαρμόζουν τον Κανονισμό, καθώς και η Νορβηγία, η Ισλανδία, η Ελβετία και το Λιχτενστάιν.

² Βλέπε τη σελίδα [για τον Κανονισμό του Δουβλίνου](#) στον διαδικτυακό τόπο της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

πραγματικός κίνδυνος γι' αυτόν να υποστεί μεταχείριση αντίθετη προς το Άρθρο 3 (απαγόρευση των βασανιστηρίων ή της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών³, στα χέρια των δυνάμεων ασφαλείας, της LTTE (οργάνωση των Ταμίλ εμπλεκόμενη σε ένοπλο αγώνα για ανεξαρτησία) και των φιλοκυβερνητικών ακτιβιστικών οργανώσεων των Ταμίλ. Ο ίδιος ισχυρίστηκε ότι είχε υποστεί κακομεταχείριση από την LTTE στη Σρι Λάνκα και αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το σπίτι του. Ισχυρίστηκε, επίσης, ότι είχε κρατηθεί αιχμάλωτος στο Κολόμπο επί τρεις μήνες και βασανίστηκε από τις δυνάμεις ασφαλείας, που υποπεύονταν ότι είναι Τίγρης των Ταμίλ.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου κήρυξε την προσφυγή **απαράδεκτη** (προφανώς αβάσιμη). Θεώρησε πως δεν είχε θεμελιωθεί η ύπαρξη πραγματικού κινδύνου ότι η Γερμανία θα επέστρεφε τον προσφεύγοντα στη Σρι Λάνκα κατά παράβαση του Άρθρου 3 (απαγόρευση των βασανιστηρίων ή της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης⁴.

K.R.S. κατά Ηνωμένου Βασιλείου (υπ' αριθμ. 32733/08)

2 Δεκεμβρίου 2008 (απόφαση επί του παραδεκτού)

Ο προσφεύγων, Ιρανός υπήκοος, είχε μεταβεί στο Ηνωμένο Βασίλειο έχοντας διέλθει από την Ελλάδα. Σε συμμόρφωση με τον *Κανονισμό Δουβλίνο II*, οι βρετανικές αρχές είχαν ζητήσει η Ελλάδα να αποδεχθεί την ευθύνη για το αίτημα ασύλου του και η Ελλάδα απεδέχθη. Ο προσφεύγων ισχυρίστηκε ότι η προώθησή του από το Ηνωμένο Βασίλειο στην Ελλάδα θα ήταν αντίθετη προς το Άρθρο 3 (απαγόρευση των βασανιστηρίων ή της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης, εξαιτίας της κατάστασης των αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα.

Το Δικαστήριο κήρυξε την προσφυγή **απαράδεκτη** (προφανώς αβάσιμη). Τα στοιχεία ενώπιον του Δικαστηρίου απεδείκνυαν ότι η Ελλάδα δεν επαναπροωθούσε κανέναν στη χώρα καταγωγής του προσφεύγοντος, το Ιράν. Περαιτέρω, ελλείψει οποιασδήποτε απόδειξης περί του αντιθέτου, τεκμαιρόταν ότι η Ελλάδα θα συμμορφωνόταν με την υποχρέωση της να προσδώσει πρακτικό και ουσιαστικό περιεχόμενο στο δικαίωμα οποιουδήποτε υπό απέλαση ατόμου να προσφύγει ενώπιον του Δικαστηρίου δυνάμει του Άρθρου 34 της Σύμβασης (και να αιτηθεί τη λήψη προσωρινών μέτρων⁵ δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου) για καθένα από τα άτομα που προωθούνταν, συμπεριλαμβανομένου του προσφεύγοντος.

³ Άρθρο 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών: «Ουδείς επιτρέπεται να υποβληθεί εις βασάνους ούτε εις ποινάς ή μεταχειρίσιν απανθρώπων ή εξευτελιστικής».

⁴ Στην απόφαση του το Δικαστήριο ανέφερε ότι μεταφέροντας τον προσφεύγοντα σε μια τρίτη χώρα δεν απαλλάχθηκε το Ηνωμένο Βασίλειο από την ευθύνη να διασφαλίσει ότι η απέλαση δεν θα τον εξέθετε σε μεταχείριση αντίθετη με το Άρθρο 3 της Σύμβασης.

⁵ Αυτά είναι μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου, τα οποία είναι δεσμευτικά για το ενδιαφερόμενο κράτος. Δεν προδικάζουν τις μεταγενέστερες αποφάσεις του Δικαστηρίου αναφορικά με το παραδεκτό ή το βάσιμο των σχετικών υποθέσεων. Αν το Δικαστήριο δεχτεί το αίτημα για προσωρινά μέτρα, η απέλαση του προσφεύγοντος αναστέλλεται ενόσω το Δικαστήριο εξετάζει την προσφυγή (ωστόσο, το Δικαστήριο παρακολουθεί την κατάσταση του προσφεύγοντος και δύναται να άρει τα μέτρα κατά τη διάρκεια της εξέτασης της υπόθεσης). Βλέπε επίσης το ενημερωτικό δελτίο για τα «Προσωρινά μέτρα».

M.S.S. κατά Βελγίου και Ελλάδας (υπ' αριθμ. 30696/09)

21 Ιανουαρίου 2011 (Απόφαση Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης)

Ο προσφεύγων είναι Αφγανός υπήκοος που εισήλθε στην ΕΕ μέσω της Ελλάδας προτού φτάσει στο Βέλγιο, όπου αιτήθηκε για άσυλο. Σύμφωνα με τον *Κανονισμό Δουβλίνου II*, το βελγικό Γραφείο Αλλοδαπών ζήτησε από τις ελληνικές αρχές να αναλάβουν την ευθύνη για το αίτημα ασύλου. Ο προσφεύγων κατήγγειλε ιδίως τις συνθήκες κράτησης του και τις συνθήκες διαβίωσης του στην Ελλάδα καθώς και την απουσία αποτελεσματικής προσφυγής δυνάμει του ελληνικού δικαίου σχετικά με αυτές τις καταγγελίες. Κατήγγειλε, περαιτέρω, ότι το Βέλγιο τον είχε εκθέσει στους κινδύνους που απορρέουν από τις ελλείψεις στη διαδικασία ασύλου στην Ελλάδα καθώς και στις κακές συνθήκες κράτησης και διαβίωσης με τις οποίες βρίσκονταν αντιμέτωποι εκεί οι αιτούντες άσυλο. Υποστήριξε, επίσης, ότι δεν υπήρχε καμία αποτελεσματική προσφυγή δυνάμει του βελγικού δικαίου σχετικά με αυτές τις καταγγελίες.

Όσον αφορά, ειδικότερα, τη μεταφορά του προσφεύγοντος από το Βέλγιο στην Ελλάδα, το Δικαστήριο έκρινε, λαμβάνοντας υπόψιν ότι οι εκθέσεις διεθνών οργανισμών και οργάνων συλλήβδην μαρτυρούσαν τις πρακτικές δυσχέρειες που ανέκυπταν από την εφαρμογή του συστήματος του Δουβλίνου στην Ελλάδα και ότι ο Ύπατος Αρμοστής των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες είχε προειδοποιήσει τη βελγική Κυβέρνηση σχετικά με την κατάσταση εκεί, πως οι βελγικές αρχές όφειλαν να έχουν επίγνωση των ελλείψεων στη διαδικασία ασύλου στην Ελλάδα όταν εξεδόθη η διαταγή απέλασης εναντίον του. Το Βέλγιο είχε αρχικά διατάξει την απέλαση αποκλειστικά βάσει σιωπηρής συμφωνίας των ελληνικών αρχών, και είχε προβεί στην εκτέλεση του μέτρου δίχως οι ελληνικές αρχές να έχουν δώσει οποιαδήποτε μεμονωμένη εγγύηση, τη στιγμή που θα μπορούσαν ευχερώς να έχουν αρνηθεί τη μεταφορά. Οι βελγικές αρχές δεν έπρεπε απλώς να έχουν υποθέσει ότι ο προσφεύγων θα τύχει μεταχείρισης σύμφωνης με τις εγγυήσεις της Σύμβασης. Όφειλαν να είχαν εξακριβώσει πώς οι ελληνικές αρχές εφαρμόζουν τη νομοθεσία τους περί ασύλου στην πράξη, κάτι όμως που δεν έπραξαν. Είχε, ως εκ τούτου, υπάρξει **παραβίαση από το Βέλγιο του Άρθρου 3** (απαγόρευση εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης. Σε ό,τι αφορά το Βέλγιο, το Δικαστήριο διαπίστωσε περαιτέρω **παραβίαση του Άρθρου 13** (δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής) **σε συνδυασμό με το Άρθρο 3** της Σύμβασης, λόγω της έλλειψης αποτελεσματικής προσφυγής κατά της διαταγής απέλασης του προσφεύγοντος.

Αναφορικά με την Ελλάδα, το Δικαστήριο διαπίστωσε **παραβίαση του Άρθρου 13 σε συνδυασμό με το Άρθρο 3** της Σύμβασης λόγω των ελλείψεων στην εξέταση της αίτησης ασύλου του προσφεύγοντος από τις ελληνικές αρχές και του κινδύνου που αντιμετώπισε να μεταφερθεί άμεσα ή έμμεσα πίσω στη χώρα καταγωγής του δίχως καμία σοβαρή εξέταση του βασίμου της αίτησής του και δίχως να έχει πρόσβαση σε αποτελεσματική προσφυγή. Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, το Δικαστήριο έκρινε, περαιτέρω, ότι υπήρξε **παραβίαση του άρθρου 3** (απαγόρευση εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης τόσο λόγω των συνθηκών κράτησης του προσφεύγοντος όσο και λόγω των συνθηκών διαβίωσής του στην Ελλάδα.

Τέλος, δυνάμει του **Άρθρου 46** (υποχρεωτική ισχύς και εκτέλεση των αποφάσεων) της Σύμβασης, το Δικαστήριο έκρινε ότι **ήταν υποχρέωση της Ελλάδας**, δίχως καθυστέρηση, να προχωρήσει σε εξέταση της ουσίας της αίτησης ασύλου του προσφεύγοντος που να πληροί της απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την

προάσπιση των δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και, εκκρεμότητας της έκβασης της εξέτασης, να απόσχει από την απέλαση του προσφεύγοντος.

Σε [απόφαση του Τμήματος Ευρείας Συνθέσεως](#) της 21^{ης} Δεκεμβρίου 2011, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), υιοθέτησε παρόμοια θέση με αυτήν του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, παραπέμποντας ρητά στην απόφαση *M.S.S. κατά Βελγίου και Ελλάδας* (βλέπε, ιδίως, τις παραγράφους 88 έως 91 της απόφασης του ΔΕΕ).

Mohammed Hussein κατά Ολλανδίας και Ιταλίας

2 Απριλίου 2013 (απόφαση επί του παραδεκτού)

Η υπόθεση αυτή αφορούσε μία Σομαλή αιτούσα άσυλο, η οποία ισχυρίστηκε ιδίως ότι η ίδια και τα δύο νεαρά τέκνα της θα υποβάλλονταν σε κακομεταχείριση εάν μεταφέρονταν από την Ολλανδία στην Ιταλία δυνάμει του *Κανονισμού Δουβλίνο II*. Προς το συμφέρον των μερών και την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας ενώπιον του, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου είχε ζητήσει από την ολλανδική Κυβέρνηση, δυνάμει του Άρθρου 39 (προσωρινά μέτρα) του [Κανονισμού του Δικαστηρίου](#), να μην απελάσει την προσφεύγουσα στην Ιταλία εκκρεμότητας της απόφασης του Δικαστηρίου στην υπόθεση.

Το Δικαστήριο κήρυξε την προσφυγή **απαράδεκτη** (προφανώς αβάσιμη). Διαπίστωσε ιδίως ότι, εάν επέστρεφε στην Ιταλία, οι μελλοντικές προοπτικές της προσφεύγουσας και των δύο τέκνων της δεν συνεπάγονταν έναν επαρκώς πραγματικό και άμεσο κίνδυνο κακουχίας, αρκούντως σοβαρής, ώστε να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Άρθρου 3 (απαγόρευση απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης. Ούτε η γενική κατάσταση των αιτούντων άσυλο στην Ιταλία μαρτυρούσε οποιοσδήποτε συστημικές ελλείψεις. Ως εκ τούτου, αποφάσισε να άρει την αναστολή της απέλασης.

Βλέπε επίσης: [Halimi κατά Αυστρίας και Ιταλίας](#), απόφαση επί του παραδεκτού της 18^{ης} Ιουνίου 2013· [Abubeker κατά Αυστρίας και Ιταλίας](#), απόφαση επί του παραδεκτού της 18^{ης} Ιουνίου 2013.

Mohammed κατά Αυστρίας

6 Ιουνίου 2013 (απόφαση Τμήματος)

Η υπόθεση αυτή αφορούσε την καταγγελία ενός Σουδανού υπηκόου, αντιμέτρου με μεταφορά από την Αυστρία στην Ουγγαρία δυνάμει του *Κανονισμού Δουβλίνο II*, ότι η αναγκαστική του μεταφορά εκεί θα τον εξέθετε σε συνθήκες που ισοδυναμούν με απάνθρωπη μεταχείριση και ότι η δεύτερη αίτηση ασύλου του στην Αυστρία δεν είχε ανασταλτικό αποτέλεσμα σε σχέση με τη διαταγή μεταφοράς.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι είχε υπάρξει **παραβίαση του Άρθρου 13** (δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής) **σε συνδυασμό με το Άρθρο 3** (απαγόρευση των βασανιστηρίων ή της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης. Ο προσφεύγων είχε αποστερηθεί προστασίας έναντι της αναγκαστικής μεταφοράς κατά τη διάρκεια της διαδικασίας που αφορά τη δεύτερη αίτηση ασύλου του ενώ βασίμως ισχυριζόταν – κατά το κρίσιμο χρονικό σημείο – ότι τα εκ της Συμβάσεως δικαιώματα του θα παραβιάζονταν σε περίπτωση μεταφοράς του. Την ίδια στιγμή, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι, ενόψει των πρόσφατων νομοθετικών

τροποποιήσεων στην Ουγγαρία, βελτιωτικών της κατάστασης των αιτούντων άσυλο, **η μεταφορά του προσφεύγοντος εκεί δεν θα παραβίαζε το Άρθρο 3** της Σύμβασης.

Sharifi κατά Αυστρίας

5 Δεκεμβρίου 2013 (απόφαση Τμήματος)

Η υπόθεση αυτή αφορούσε τη μεταφορά από τις αυστριακές αρχές ενός Αφγανού υπηκόου από την Αυστρία στην Ελλάδα, δυνάμει του *Κανονισμού Δουβλίνο II*, τον Οκτώβριο του 2008. Ο προσφεύγων κατήγγειλε ότι η εν λόγω μεταφορά τον είχε εκθέσει σε μεταχείριση αντίθετη στο Άρθρο 3 (απαγόρευση της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης, καθόσον η Ελλάδα δεν ήταν σε θέση να αντιμετωπίσει προσηκόντως τις αιτήσεις ασύλου και παρείχε ανεπαρκείς συνθήκες για τους αιτούντες άσυλο.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι η μεταφορά του προσφεύγοντος **δεν παραβίασε το Άρθρο 3** (απαγόρευση της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης. Διαπίστωσε ότι ενώ οι αυστριακές αρχές όφειλαν να έχουν επίγνωση των σοβαρών ελλείψεων στην ελληνική διαδικασία απονομής ασύλου και στις συνθήκες διαβίωσης και κράτησης των αιτούντων άσυλο, δεν όφειλαν να γνωρίζουν εκείνη την εποχή ότι αυτές οι ελλείψεις έφταναν το όριο του Άρθρου 3.

Βλέπε επίσης: **Safai κατά Αυστρίας**, απόφαση (Τμήμα) της 7ης Μαΐου 2014.

Mohammadi κατά Αυστρίας

3 Ιουλίου 2014 (απόφαση Τμήματος)

Η απόφαση αυτή αφορούσε μια διαταγή απέλασης στην Ουγγαρία κατά ενός Αφγανού αιτούντος άσυλο, εκδοθείσα από τις αυστριακές αρχές δυνάμει του *Κανονισμού Δουβλίνο II*. Ο προσφεύγων ισχυρίστηκε ιδίως ότι, εάν μεταφερόταν αναγκαστικά στην Ουγγαρία, όπου οι αιτούντες άσυλο συστηματικά κρατούνταν, θα αντιμετώπιζε κίνδυνο φυλάκισης υπό άθλιες συνθήκες. Κατήγγειλε, περαιτέρω, ότι θα αντιμετώπιζε κίνδυνο επαναπροώθησης σε τρίτη χώρα, πιθανώς στη Σερβία (τη χώρα από την οποία είχε διέλθει προτού φτάσει στην Ουγγαρία), δίχως το αίτημα ασύλου του να εξεταστεί επί της ουσίας στην Ουγγαρία.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι η **μεταφορά του προσφεύγοντος** στην Ουγγαρία **δεν θα παραβίαζε το Άρθρο 3** (απαγόρευση της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης. Λαμβάνοντας υπόψιν ότι οι σχετικές εθνικές εκθέσεις για την κατάσταση στην Ουγγαρία των αιτούντων άσυλο, και ιδίως των υπό επιστροφή υπό το σύστημα του Δουβλίνου, δεν καταδείκνυαν συστηματικές ελλείψεις στο ουγγρικό σύστημα ασύλου και στο σύστημα κράτησης αιτούντων άσυλο, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο προσφεύγων δεν θα αντιμετώπιζε πραγματικό, ατομικό κίνδυνο να υποβληθεί σε μεταχείριση αντίθετη με το Άρθρο 3 της Σύμβασης εάν απελαυνόταν στην Ουγγαρία.

Sharifi και λοιποί κατά Ιταλίας και Ελλάδας

21 Οκτωβρίου 2014 (απόφαση Τμήματος)

Η υπόθεση αυτή αφορούσε 32 Αφγανούς υπηκόους, δύο Σουδανούς υπηκόους και έναν υπήκοο Ερυθραίας, που ισχυρίστηκαν ιδίως ότι είχαν εισέλθει στην Ιταλία παράνομα από την Ελλάδα και επεστράφησαν σε αυτήν τη χώρα αυτοστιγμεί, με τον φόβο της μελλοντικής απέλασης στις αντίστοιχες χώρες καταγωγής τους, όπου

αντιμετώπισαν κίνδυνο θανάτου, βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση.

Το Δικαστήριο έκρινε, αναφορικά με τους τέσσερις προσφεύγοντες που είχαν διατηρήσει τακτική επικοινωνία με το δικηγόρο τους κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου⁶, ότι είχε υπάρξει: **παραβίαση** από την Ελλάδα του **Άρθρου 13** (δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής) **σε συνδυασμό με το Άρθρο 3** (απαγόρευση της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης εξαιτίας της έλλειψης πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου και του κινδύνου απέλασης στο Αφγανιστάν, όπου ήταν πιθανό να υποστούν κακομεταχείριση· **παραβίαση** από την Ιταλία του **Άρθρου 4 του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμόν 4** (απαγόρευση ομαδικής απέλασης αλλοδαπών) της Σύμβασης· **παραβίαση** από την Ιταλία του **Άρθρου 3** της Σύμβασης, καθόσον οι ιταλικές αρχές, επιστρέφοντας αυτούς τους προσφεύγοντες στην Ελλάδα, τους εξέθεσε στους κινδύνους που απορρέουν από τις ελλείψεις στη διαδικασία ασύλου της χώρας· και, **παραβίαση** από την Ιταλία του **Άρθρου 13 σε συνδυασμό με το Άρθρο 3** της Σύμβασης και **το Άρθρο 4 του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμόν 4** της Σύμβασης εξαιτίας της έλλειψης πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου ή σε οποιαδήποτε άλλη προσφυγή στο λιμάνι της Ανκόνα.

Στην υπόθεση αυτή, το Δικαστήριο επεσήμανε ιδίως ότι συμμεριζόταν τις ανησυχίες πολλών παρατηρητών αναφορικά με τις αυτόματες επιστροφές, τις οποίες πραγματοποιούσαν οι ιταλικές συνοριακές αρχές στα λιμάνια της Αδριατικής Θάλασσας, των προσώπων που, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, παραδόθηκαν σε κυβερνήτες πλοίων, με σκοπό να μεταφερθούν στην Ελλάδα, στερώντας τους έτσι από κάθε διαδικαστικό και ουσιαστικό δικαίωμα.

Επιπλέον, επανέλαβε ότι το σύστημα του Δουβλίνου πρέπει να εφαρμόζεται κατά τρόπο συμβατό με τη Σύμβαση: καμία μορφή συλλογικών και αδιάκριτων επιστροφών δεν θα μπορούσε να δικαιολογηθεί κατ' επίκληση αυτού του συστήματος, και ότι εναπόκειται στο Κράτος που πραγματοποιεί την επιστροφή, να διασφαλίσει ότι η χώρα προορισμού προσέφερε επαρκείς εγγυήσεις στην εφαρμογή της πολιτικής ασύλου του ώστε να αποφεύγεται η απέλαση του ενδιαφερόμενου στη χώρα καταγωγής του δίχως αξιολόγηση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται.

Tarakhel κατά Ελβετίας

4 Νοεμβρίου 2014 (απόφαση Τμήματος Ευρείας Συνθέσης)

Η υπόθεση αυτή αφορούσε την άρνηση των ελβετικών αρχών να εξετάσουν την αίτηση ασύλου ενός ζεύγους Αφγανών και των έξι τέκνων του και την απόφαση να τους στείλουν πίσω στην Ιταλία. Οι προσφεύγοντες ισχυρίστηκαν ιδίως ότι εάν επέστρεφαν στην Ιταλία «ελλείψει ατομικών εγγυήσεων σχετικά με τη φροντίδα τους», θα υποβάλλονταν σε απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση συνδεδεμένη με την ύπαρξη «συστημικών ελλείψεων» στην υποδοχή των αιτούντων άσυλο στην Ιταλία. Υποστήριξαν, επίσης, ότι οι ελβετικές αρχές δεν είχαν δώσει επαρκή προσοχή στην προσωπική τους κατάσταση και δεν είχαν λάβει υπόψιν την κατάσταση τους ως οικογένεια.

⁶ Όσον αφορά τους 31 υπόλοιπους προσφεύγοντες, το Δικαστήριο διέγραψε την προσφυγή από το πινάκιο των υποθέσεων του, σύμφωνα με το Άρθρο 37 (Διαγραφή) της [Σύμβασης](#).

Το Δικαστήριο έκρινε ότι θα υπήρχε **παραβίαση του Άρθρου 3** (απαγόρευση της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης, εάν οι ελβετικές αρχές επρόκειτο να στείλουν τους προσφεύγοντες πίσω στην Ιταλία δυνάμει του Κανονισμού του Δουβλίνου δίχως να έχουν πρωτίστως εξασφαλίσει ατομικές εγγυήσεις από τις ιταλικές αρχές ότι οι προσφεύγοντες θα αντιμετωπίζονταν κατά τρόπο προσαρμοσμένο στην ηλικία των τέκνων και ότι η οικογένεια θα παρέμενε μαζί. Το Δικαστήριο διαπίστωσε ιδίως ότι, ενόψει της τρέχουσας κατάστασης σχετικά με το σύστημα υποδοχής στην Ιταλία και ελλείψει λεπτομερών και αξιόπιστων πληροφοριών σχετικά με την συγκεκριμένη δομή υποδοχής, οι ελβετικές αρχές δεν διέθεταν επαρκείς διαβεβαιώσεις ότι, εάν επιστρέφονταν στην Ιταλία, οι προσφεύγοντες θα αντιμετωπίζονταν κατά τρόπο προσαρμοσμένο στην ηλικία των τέκνων. Το Δικαστήριο, περαιτέρω, έκρινε ότι οι προσφεύγοντες είχαν στην διάθεση τους μια αποτελεσματική προσφυγή σε σχέση με την καταγγελία τους δυνάμει του Άρθρου 3 της Συμβάσης. Κατά συνέπεια, **απέρριψε την καταγγελία τους δυνάμει του Άρθρου 13** (δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής) της Σύμβασης **σε συνδυασμό με το Άρθρο 3** ως προδήλως αβάσιμη.

A.M.E. κατά Ολλανδίας (υπ' αριθμ. 51428/10)

13 Ιανουαρίου 2015 (απόφαση επί του παραδεκτού)

Ο προσφεύγων, Σομαλός αιτών άσυλο, κατήγγειλε ότι η μεταφορά του στην Ιταλία θα τον εξέθετε σε άθλιες συνθήκες διαβίωσης και φοβόταν ότι οι ιταλικές αρχές θα τον απήλαυναν απευθείας στην Σομαλία δίχως επαρκή εξέταση της αίτησης ασύλου του.

Το Δικαστήριο κήρυξε την καταγγελία του προσφεύγοντος δυνάμει του Άρθρου 3 (απαγόρευση της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης **απαράδεκτη** (προφανώς αβάσιμη), κρίνοντας ότι δεν απέδειξε πως, σε περίπτωση που επέστρεφε στην Ιταλία, θα διέτρεχε, από υλική, σωματική ή ψυχολογική άποψη, έναν επαρκώς πραγματικό και άμεσο κίνδυνο κακουχίας, αρκούντως σοβαρής, ώστε να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Άρθρου 3. Το Δικαστήριο σημείωσε ιδίως ότι εν αντιθέσει με τους προσφεύγοντες στην υπόθεση *Tarakhel κατά Ελβετίας* (βλέπε παραπάνω), που ήταν μια οικογένεια με έξι ανήλικα τέκνα, ο προσφεύγων ήταν ένας ικανός νέος άντρας δίχως εξαρτώμενα από τον ίδιο πρόσωπα και ότι η τρέχουσα κατάσταση στην Ιταλία για τους αιτούντες άσυλο δεν θα μπορούσε σε καμία περίπτωση να συγκριθεί με την κατάσταση στην Ελλάδα κατά την περίοδο της αποφάσεως *M.S.S. κατά Βελγίου και Ελλάδας* (βλέπε παραπάνω). Η δομή και η συνολική κατάσταση της υποδοχής στην Ιταλία δεν θα μπορούσαν καθαυτές να αποτελούν κώλυμα για το σύνολο των απομακρύνσεων των αιτούντων άσυλο σε αυτήν τη χώρα.

A.S. κατά Ελβετίας (υπ' αριθμ. 39350/13)

30 Ιουνίου 2015 (απόφαση Τμήματος)⁷

Ο προσφεύγων, Σύριος υπήκοος κουρδικής καταγωγής, κατήγγειλε ότι, εάν επιστρεφόταν στην Ιταλία, θα αντιμετώπιζε απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση. Ειδικότερα ισχυρίστηκε ότι, εξαιτίας των συστημικών ελλείψεων στο σύστημα υποδοχής για τους αιτούντες άσυλο στην Ιταλία, δεν θα του παρέχονταν κατάλληλη στέγαση και προσήκουσα ιατρική θεραπεία. Επίσης ισχυρίστηκε,

⁷ Αυτή η απόφαση θα καταστεί οριστική υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο Άρθρο 44§2 της Σύμβασης.

ειδικότερα, ότι η μεταφορά του στην Ιταλία θα τον απομάκρυνε από τις αδερφές του στην Ελβετία και θα παραβίαζε το δικαίωμα του για σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι, **εάν** ο προσφεύγων **απομακρυνόταν** στην Ιταλία, δεν θα υπήρχε **παραβίαση ούτε του Άρθρου 3** (απαγόρευση της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) ούτε **του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης. Παρατήρησε ιδίως, ότι ο προσφεύγων δεν ήταν σοβαρά ασθενής και διαπίστωσε ότι δεν υπήρχε την παρούσα στιγμή καμία ένδειξη ότι δεν θα ελάμβανε την προσήκουσα ψυχολογική θεραπεία εάν μεταφερόταν στην Ιταλία. Ενώ το Δικαστήριο είχε πρωτύτερα εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τις ικανότητες του συστήματος υποδοχής για τους αιτούντες άσυλο στην Ιταλία, οι ρυθμίσεις υποδοχής εκεί δεν θα μπορούσαν από μόνες τους να δικαιολογήσουν την παρακώλυση όλων των απομακρύνσεων των αιτούντων άσυλο στην Ιταλία.
